

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Arnoldi Corvini à Belderen J. U. D. Jus Canonicum, Per Aphorismos Strictim Explicatum

Corvinus van Beldern, Arnold

Amstelodami, 1663

Arbitris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10591

Transigi de rebus temporalibus & spiritualibus, de quibus lis est, vel futura esse possit; *c. super eo. 7. eod.* ita tamen, quoad has, si ut proprietates in litigium deducantur. *c. ad quaestiones. 6. de rer. permut. c. statuimus. 2. hic.* (Et res propriè amicabiliter componi dicitur. *d. c. super eo.*) Non si ut pro rebus spiritualibus dentur temporales, *c. praeterea. 10. c. super eo. 7. eod.* aut quidem spirituales, sed ut quis ad beneficium Ecclesiae recipiatur, vel praefatur. *c. ex frequentibus. 3. de instit. c. admonet. 4. de renunc. c. 11. nullus omnino. 16. qu. 7. cum utraque in vitium simoniae recideret. dd. cc.*

Habet transactio, hoc jure, similem firmitatem, quam pactum. *c. 1. hic.*

De arbitris.

TIT. VII.

Arbitri hoc loco sunt, qui nullam potestatem in eligentes habentes; consensu litigantium in Iudices eliguntur, in quos compromittitur, ut eorum sententiae stetur. *c. à iudicibus. 33. in princ. §. 1. 2. qu. 6.*

Sunt vel *Ordinarii Arbitri*, vel *simpliciter Arbitri*, seu *Arbitrarii*.

Ordinarii sunt, qui potestatem quidem habent iudicandi; sed non in eos, qui suae se jurisdictioni subjiciunt ad iudicium accipiendum, eos eligendo. *d. c. à iudicibus.*

Arbitrarii tantum sunt, qui aliunde nullam legitimam potestatem acceperunt, quam à compromittentibus, ad iudicandum de quaestione quam inter se habent, eos eligentibus. *c. si quis Episcopus. 36. §. arbitrarii tantum. 2. qu. 6. c. pervenit. 3. hic.*

Compromittere in Arbitros possunt, qui nominatim non prohibentur, & qui liberam rerum suarum habent administrationem.

Compromitti potest in omnes, qui specialiter non prohi-

prohibentur, cujuscunque sint dignitatis vel æstimationis.

Parvi enim refert, sint integræ famæ; an ignominiosi; *c. infames. 2. §. cognitores. 3. qu. 7.* in potestate eligentium, an extra; *d. c. infames. §. filius.* libertini, an ingenui; magistratus an privati; modò specialiter in eos compromitti non prohibeatur.

Prohibetur in servos; *c. infamis. 1. §. tria. 3. qu. 7.* mulieres; *c. dilecti. 4. hic.* quæ jurisdictionem in subditos non habent: *d. c. dilecti. fac. c. 7. Mennam. 2. qu. 5. c. 8. cum devotissimam. 12. qu. 2.* manifestè, *fac. c. adprobandum. 24. de sent. & re jud. c. exceptionem. 12. de except.* (non occultè, *c. un. ut Ecclesiast. benef. sin. dim. conf.*) excommunicatos; monachos; maximè sine superiorum licentia; *arg. c. 20. de presentium. 16. qu. 1. & ibi. Gl. judicem ordinarium* ea de re de qua cognoscere cœpit; *d. c. infames. §. si quis verò judex.* aliàs potest: *c. quis membrorum. 23. qu. 8. c. si primates. 5. qu. 2.* in laicum (nisi cum clerico, *c. per tuas. 9. hic.*) de rebus spiritualibus; *c. contingit. 8. hic. c. causam. 7. præscript. c. tua nobis. 26. de decim. c. 2. de jud.* nisi auctoritate Papæ, vel Superioris, vel Delegati, *c. 6. præter. §. verum. & ibi Gl. 32. dist. c. per tuas. 9. hic.* omnino de rebus Ecclesiæ temporalibus *d. c. contingit. 8. & ibi Can.*

Compromitti potest de omni controversia, *c. fin. de transact.* nominatim non prohibita.

Talis est, super beneficio; *c. non sine. 2. de arbitr. c. 21. nisi essent. de præb. decimis; c. cum Apostolica. 7. de his que fiunt à Præl. sin. cons. cap. electione; c. cum dilectus. 32. c. cum in jure. 33. de elect.* matrimonio; *c. causa restitutionis. 9. §. fin. de rest. in int.* statu personæ; *d. c. causa restitutionis.* crimine famoso; *d. c. causa restitutionis.* vid. *Dd. ad. c. Quintavallis. 23. de jurejur.* re Ecclesiastica, in præjudicium Ecclesiæ; *c. cum tempore. 5. hic. ubi Panorm.* causa jam sententiâ legitimi judicis sopita; aut dubiis ex ea sententia provenientius, quæ

quæ sententiam possent pervertere. *c. exposita. 11. hic.*

Eligi in arbitros possunt, unus, vel plures; sed numero potius impari, quam pari: *c. 1. hic.* propter naturalem hominum ad dissentiendum facilitatem; *l. item si unus. 17. §. 6. ff. de recept. qui arbitr.* ut ortâ dissensione plurium sententia prævalere possit, *c. 1. hic. in 6.*

Nam alii absque aliis, licet discrepare sententiis possint, *d. l. item si unus. 17. §. 4. cum l. seq. d. c. 1. hic. in 6.* nequeunt arbitrari.

Nisi in compromisso sit adjectum, ut, si unus vel alter abesset, reliqui nihilominus procederent; *c. uno delegatorum. 42. de offic. jud. deleg. l. non. distinguemus. 32. §. cum in plures. 13. ff. de recept. qui arbitr.* aut nisi absens legitime requisitus causæ cognitioni aut definitioni adesse nolit. *c. 2. hic. in 6. contra l. item si unus. 17. §. fin. ff. eod.*

Si compromissum sit in duos, & dissentiant, tertium concorditer eligere possunt. *ut in c. suspicionis. 39. de offic. deleg.*

Quod ut possint, etiam compromisso inseri potest: modo certa & nominata persona exprimatur; non incerta. *c. innotuit. 12. hic.*

Compromisso, ut arbitrium teneat, vel pœna adversus non servantem, vel juramentum de servando debet adici; *c. 2. per tuas. 9. hic.* licet & nudum pactum sufficiat. *c. 1. de pact.*

Tenentur arbitri arbitrium in se compromissum recipere, nec illud sine peccato renunciare possunt; si quidem sint liti judicandæ idonei. *c. 30. sicut enim. ubi Gl. ad verb. usum. 11. qu. 1. per c. precipimus. dist. 20.*

Possunt tantum de his judicare, super quibus in eos fuit compromissum. *c. cum dilectus. 6. hic.*

Eorum sententia, sive æqua sit, sive iniqua, ab utraque parte, *c. 2. in fin. hic. c. si quis Episcopus. 36. §. arbitrarii. 2. qu. 6.* appellatione remotâ, *c. 2. hic. c. à judicibus. 33. & c. seq. 2. qu. 6.* servari debet: Nisi contineat peccatum per partes non remissibile; *d. c. 2. hic.* ut simoniam;

ut ibi. & c. cum pridem. 4. de pact. c. praterea. 9. & 10. de transact. aut illicitum præceptum; ut puta filium exheredari, uxorem dimitti; c. Quintavallis. 23. de jurejur. c. 3. hic. aut si contra formam juris, vel compromissi, sententia sit dicta; c. examinata. 7. de confirm. util. vel inutil. c. cum olim. 7. hic. c. cum in veteri. 52. de elect. aut contra prius rem judicatam. c. exposita. 11. hic.

Si ex pluribus arbitris pares numero, diversas dicant sententias, eorum sententiæ non necesse stare; major tamen pars si in unam conveniat, ei, ne pœna committatur, dari debet. c. fin. §. fin. de re jud. c. 1. hic.

Compromisso pendente, judicis Ordinarii jurisdicctio & cognitio, etiam in causa principali & appellationis, Clem. quamdiu. 3. de appellat. suspenditur.

Per arbitrium comprobatum & homologatum lis finitur. l. ne in arbitris. 4. C. de rec. arbitr. vid. Anchar. in c. 1. de lit. contest. in 6.

Tempus compromissi, in tempore alioqui litis finienda, vel appellationem prosequendi, vel testes audiendi, non computatur: d. Clem. quamdiu. quia nulla est negligentia in eo, & ideo nulla pœna. c. quia diversitatem. 5. de concess. prob.

Acta coram Arbitris, fidem faciunt coram Iudice. c. causam. 11. c. presentata. 50. de testib. & attestat.

Arbitrorum potestas finitur; Morte omnium vel alterius ipsorum; c. ex parte. 10. hic. Morte litigantium, aut alterius; c. fin. eod. Lapsu temporis compromisso inserti; l. quid tamen. 21. §. si cum dies. 5. l. arbitr. ex compromisso. 50. ff. de recept. qui arbitr. sententiæ prolatione; definitivæ puta; l. qualem. 19. §. 1. ff. eod. & aliis modis. de quibus consule Specul. tit. de arbitris & arbitrat. §. finitur.